

Odsalax

Rola drzew w naszych Miastach.

W naszym kraju przyjęło się krytykować drzewostan miejski. Miasta i Gminy rzadko sadzą nasadzenia, najczęściej są to mocno zaniedbane drzewostany przedwojenne. Przepisy im nie sprzyjają – przy nowoprojektowanych drogach drzewa muszą znajdować się 3 m od skrajni drogi. W gęstej zabudowie miejskiej warunek trudny do spełnienia, a dla władz – wygodny

pretekst. Drzewa przy drogach to problem: jesienią gubią liście, które trzeba sprzątać, zasłaniają przejścia dla pieszych, wyloty bocznych dróg, znaki i sygnalizatory. Bywa, że niszczą infrastrukturę i chodniki. Wzbudzają strach, bo w czasie wiatru mogą gubić gałęzie.

W Polsce często słyszy się, że drzewa są po prostu niebezpieczne. A na domiar złego ich stanowią niezwykle wartościowy i bezpieczny element krajobrazu miasta.

Przed wszystkim należy zdać sobie sprawę, że drzewa to nie tylko walor estetyczny, ale przede wszystkim ważny składnik środowiska, z którego czerpią nie tylko zwierzęta, ale w głównej mierze my – ludzie. Drzewostan miejski ma duży wpływ na nasze życie. Zależy od niego produkcja tlenu i pochłanianie dwutlenku węgla. Zwróćmy uwagę, że stuletni buk pochłania rocznie ok. 4800 kg CO₂ i produkuje 3500 kg tlenu, który starczy dla 10 osób na rok¹. Taką samą produktywnością będzie się charakteryzować 1700 drzewek 10-letnich, zajmujących 265 razy większą powierzchnię niż dojrzały buk.

Jak słusznie zauważa J. Kronenberg drzewa wpływają na jakość powietrza, którym oddychamy – mniejsze cząsteczki pochłaniają większe te osiadają na liściach i gałęziach. Daje nam ograniczenie zapylenia powietrza nawet do 75%. Poza tym zmniejszają zanieczyszczenie tlenkiem węgla, tlenkami azotu, ozonu i szczególnie niebezpiecznymi wielopierścieniowymi węglowodarami aromatycznymi. Na wpływ skażenia powietrza w miastach wpływają urządzenia, z których korzystamy na co dzień samochody i tzw. niska emisja, czyli palenie w piecach węglem, koksem, czy śmieciami. Wniosek stąd jest następujący im bliżej drogi znajdują się drzewa, tym ich możliwości oczyszczające większe – nawet do 9 razy większe w porównaniu do drzew oddalonych od ulic².

¹ J. Kronenberg, 2012, *Bariery dla utrzymywania drzew w miastach i sposoby pokonywania tych barier*. [w:] *Przyroda w mieście*, Zeszyt 3-ci, Zrównoważony rozwój – Zastosowania, Uniwersytet Łódzki, Fundacja Sendzimira, 2012):29-31.

² J. Kronenberg, 2012, *Bariery dla utrzymywania drzew w miastach i sposoby pokonywania tych barier*. [w:] *Przyroda w mieście*, Zeszyt 3-ci, Zrównoważony rozwój – Zastosowania, Uniwersytet Łódzki, Fundacja Sendzimira, 2012):31-40.

Drzewa wykazują duże właściwości regulacyjne poprzez obniżenie temperatury powietrza od 3 do ponad 8 st. Są naturalnym absorberem wody, który z czasem oddaje go do atmosfery. W ciągu doby drzewa potrafią oddać od 200 do 400 litrów wody. Najprostszym sposobem żeby to sprawdzić jest wyjście na spacer, każdy z nas odczuje różnicę temperatury między „przechadzką” między blokowiskami lub otwartymi przestrzeniami a np. parkami i lasami. Dzieje się tak dlatego, że beton i asfalt tendencyjnie nagrzewają się. Nagrzewają się szybko i potrafią podnieść temperaturę powietrza w miastach o 2 do 4 st. C. Ma to wpływ na wyższe rachunki. Z kolei rachunki ocienionej przez drzewa nieruchomości są o ok. 15-35% niższe, ponieważ zmniejsza się zapotrzebowanie na energię (drzewa zarówno ochładzają powietrze latem, jak i zapobiegają nadmiernemu wychładzaniu się budynków zimą). Cień drzew wydłuża również trwałość chodników i dróg. Trwałość asfaltu dzięki cieniowi przedłuża się z 7-10 lat do 20-25. Wiąże się to ze zmniejszonym nagrzewaniem powierzchni w ciągu dnia i wychładzaniem jej w nocy (zjawisko erozji wietrznej).

Choć zostało to jedynie potwierdzone poprzez wywiady z uczestnikami ruchu okazuje się, że drzewa wpływają na bezpieczeństwo kierowców. Większość z nas zmniejsza prędkość pojazdu mechanicznego widząc aleję drzew. Niektóre badania wykazują nawet, iż wbrew stereotypom miejskie i gminne drzewostany przyczyniają się do spadku liczby wypadków od 5 do 20%.Prawdopodobnie dzieje się tak dlatego, że dla kierowców drzewa stanowią dobrze zaprojektowane ściany, które prowadzą wzrok i zwiększają uwagę (przeciwnie do rozpraszaczy typu billboardy reklamowe)³.

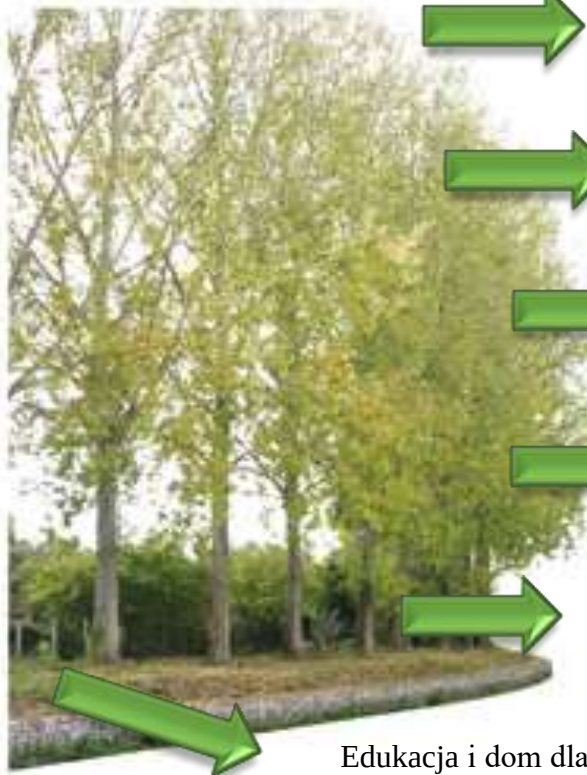
Chyba każdy z nas zauważył, iż drzewa cenione za walory wizualne często zwiększają wartość nieruchomości. I nie trzeba badań naukowych, aby wprost zdać sobie sprawę, że każdy wolałby mieć z okna widok na drzewa, aniżeli na okno sąsiada lub ścianę kolejnego bloku. Drzewa wpływają również na psychikę i zdrowie człowieka – **obniżają agresję, stres, napięcie i ciśnienie krwi**, również u prowadzących pojazdy mechaniczne, redukując tzw. „road rage”, czyli stan wściekłości drogowej w czasie prowadzenia auta. Uspokajające działanie drzew odnosi się również do osób dotkniętych ADHD. U dzieci i młodzieży drzewa zaś wpływają na twórczy sposób myślenia i zdolność koncentracji⁴.

Na szczęście okazuje się, że wśród nas są nadal ludzie, którzy walczą o dobro naturalne naszej planety. W gruncie rzeczy mają świadomość, że nie walczą o drzewa, ale walczą o nas. Od lat ekolodzy na całym świecie, ogromne korporacje, państwa i międzynarodowe organizacje starają się tworzyć programy ratujące stare nasadzenia i tworzące nowe projekty architektoniczne wzbogacone o różnorodny drzewostan. Niemniej jednak wciąż zbyt wielu nie zdaje sobie sprawy z istoty globalnego problemu. Mając na uwadze potrzeby społeczeństwa jako nowoczesne przedsięwzięcie stawiamy sobie za główny cel ochronę dóbr natury. Dla nas i dla przyszłych pokoleń. Odpowiedzią na współczesne wyzwania ekologiczne jest nasz nowy projekt Odsalax. To innowacyjny produkt zabezpieczający zieleni miejską przed szkodliwym działaniem soli drogowej. Jednocześnie jego właściwości chronią gleby i roślinność. Unikatowe rozwiązanie pozwala na nawadnianie wybranych obiektów objętych ochroną oraz odzyskiwanie soli drogowej, którą można wykorzystać do ponownego użytku.

³ Podręcznik przyjaciół drzew Fundacji EkoRozwoju.

⁴ Z. Ogrodnik, *Drzewa przyjazne drzewa lecznicze*, str.12-13.

Drzewa w mieście to korzyść dla otoczenia

Tlen- 10 metrowe drzewo (typowe liściaste miejskie drzewo alejowe) produkuje średnio 118 kg tlenu / rok.

Chłodzenie – latem duże, alejowe drzewo wyparowuje do 450 litrów wody dziennie (mniejsze ok. 250 l).

Estetyka – odpowiednio dobrane gatunki i odmiany drzew podkreślają urodę architektury.

Stan nawierzchni ulicznych – korony drzew ocieniając ulice chronią asfalt przed przegrzaniem, co wydłuża trwałość nawierzchni z ok. 7 do ok. 20 lat.

Oczyszczanie powietrza – drzewa oczyszczają miejskie powietrze głównie z amoniaku, dwumetylobenzenu i formaldehydu.

Edukacja i dom dla zwierząt– dla wielu miejskich dzieci drzewa alejowe są jedynym codziennym kontaktem z przyrodą. Dzięki różnorodności gatunków można uczyć dzieci ich rozpoznawania; dzięki nim mają też one możliwość obserwacji ptaków i owadów oraz przebiegu pór roku.